

ÚVOD K TÉMATU NOVÁ SLOVENSKÁ LEGISLATIVA Z OBLASTI STAVEBNÍHO PRÁVA

Územné plánovanie je jediným fungujúcim plánovacím systémom, ktorý napriek turbulenciám pri zmenách po roku 1989 zabezpečil kontinuitu prospektívneho pohľadu na vývoj obcí, miest a regiónov Československa a právnej istoty v území. Vďaka progresívnemu legislatívnemu rámcu koncepcne vznikajúcemu v období otvorenosti Pražskej jari, neskôr zakotvenému v zákone č. 50/1976 Zb., Československo nielen potvrdilo svoje miesto po boku Nemecka, Švajčiarska a Rakúska v stredo-európskej priestorovo-plánovacej kultúre, ale tiež bolo schopné bez problémov adaptovať územnoplánovaciu legislatívu na nové spoločenské podmienky po zamatovej revolúcii a rozdelení na dva samostatné štáty. Nové výzvy, problémy a systémové zmeny vo fungovaní a vývoji spoločnosti na prelome 20. a 21. storočia si však vyžiadali rozsiahlejšie zmeny aj v územnoplánovacom systéme, a tak s odstupom niekoľkých rokov po Českej republike aj Národná rada Slovenskej republiky schválila nový legislatívny rámec územného plánovania a stavebného poriadku s platnosťou od apríla 2024. Časový úsek medzi prijatím zákonných úprav a ich uvedením do praxe je spojený nielen s viacerými inštitucionálnymi a technickými prípravami, ale aj so širokou diskusiou o prínosoch, nedostatkoch, rizikách a výzvach implementácie novej legislatívy a tiež o procese jej tvorby, o polohe odbornej verejnosti a politickej objednávky v nej, o poučení, či nepoučení sa z neho a z príkladu z obdobného procesu v Českej republike, o možnostiach úprav a ďalšieho vývoja. A práve v tomto kontexte prináša aj toto číslo časopisu Urbanismus a územní rozvoj rôzne pohľady na novú slovenskú legislatívu, nielen ako rámcovú informáciu o diani „u susedov“, ale aj ako vstup do širšej kritickej a vzájomne obohacujúcej diskusie v Čechách a na Slovensku.

prof. Maroš Finka, M.Arch., PhD.